

خبر

رهبان کمتر دیده‌شده طالبان

در انتظار عمومی ظاهر شدن

سخنرانی ملا هبت‌الله در خفا

● هرچند هنوز مدرکی دال بر زنده‌بودن ملا هبت‌الله آخوندزاده، رهبر مرموز طالبان منتشر نشده است و کسی نمی‌تواند زنده‌بودن او را رسماً تأیید کند، مقام‌های طالبان روز گذشته ادعا کردند که ملا هبت‌الله آخوندزاده برای نخستین‌بار در انتظار عمومی ظاهر شده و در جمع ساکنان قندهار سخنرانی کرده است. البته آن‌طورکه مقام‌های این گروه می‌گویند او تنها کسی نبود که در روزهای اخیر از سایه خارج شده است و هم‌زمان در کابل، وزرای دفاع و کشور امارت طالبان که کمتر در انتظار عمومی ظاهر می‌شوند، با وزیر خارجه ترکمنستان دیدار کردند.

محمد جلال، عضو کمیسرین فرهنگی طالبان در توییته نوشت: آخوندزاده در مدرسه حکیمه در قندهار ساعت شش‌ونیم شب حاضر و سخنرانی کرده است و کلیبی صوتی نیز از سخنرانی رهبر طالبان منتشر خواهد شد؛ هرچند هنوز تصویر ویدئویی از این حضور منتشر نشده و تنها در نوار صوتی ۱۰دقیقه‌ای منتشر شده، رهبر طالبان با چند پیام مذهبی برای جنگجویان طالبان دعا می‌کند. آن‌طورکه مقامات طالبان می‌گویند برای جلوگیری از انتشار ویدئوهای این سخنرانی، افراد حاضر اجازه همراه‌داشتن دوربین یا موبایل را نداشتند.

اخیرا گزارش‌هایی درباره مرگ ملاهبت‌الله در رسانه‌ها منتشر شده بود اما طالبان این گزارش‌ها را تکذیب کرده‌اند. رهبر طالبان که اکنون از او به‌عنوان امیرالمؤمنین «امارت اسلامی افغانستان» یاد می‌شود، در سال‌های اخیر زندگی‌ای مخفی داشته و تاکنون در محافل عمومی ظاهر نشده و تنها یک عکس منتسب به او منتشر شده است. چندی پیش انس قضانی، عضو اسرا طالبان گفته بود که ملا هبت‌الله زنده است

و در افغانستان به‌سر می‌برد؛ اما از ترس هوایم‌های بی‌سرتنشین آمریکا در انتظار عمومی ظاهر نخواهد شد. گمانه‌زنی‌ها دربار مرگ آخوندزاده از آنجا مطرح می‌شود که طالبان مرگ ملا محمد عمر، رهبر پیشین این گروه را نیز دو سال پنهان نگه داشتند و پس از نشر گزارش‌های موقف دراین‌باره، آئید کردند که او به‌دلیل بیماری در شهر کراچی پاکستان درگذشته است.

تهدید به شیوه طالبان

در همین حال، طالبان بار دیگر از آمریکا و دیگر کشورهای جهان خواست تا دولت‌ش را به‌رسمیت بشناسند و در هم‌زمان تهدید کرد به‌رسمیت‌شناختن‌شدن و ادامه اسناد دارایی‌های افغانستان در خارج از کشور، نه‌تنها برای افغانستان بلکه برای تمام جهان مشکلاتی در پی خواهد داشت. ذبیح‌الله مجاهد، سخنگوی طالبان، در نشست‌ی خبری گفت: پیام ما به آمریکا این است که اگر سیاست به‌رسمیت‌شناختن‌شدن ادامه یابد، مشکلات افغانستان نیز ادامه خواهد یافت، اکنون، این فقط مشکل افغانستان است، اما می‌تواند به مشکل منطقه و (نهائیا) تمام جهان تبدیل شود.

به گزارش رویترز، از ماه آگوست که طالبان قدرت را به دست گرفت، هنوز هیچ کشوری امارت طالبان را به رسمیت نشناخته اما تاکنون مقامات ارشد و چندین کشور با اعضای ارشد این گروه در داخل و خارج از افغانستان دیدار کرده‌اند. آخرین دیدار، سفر روز شنبه رشید مردوف، وزیر خارجه ترکمنستان به کابل بود؛ سفری که در آن، به‌گفته مجاهد در تویتر، اجرای سریع طرح خط لوله گاز ترکمنستان، افغانستان، پاکستان و هند بررسی شد. این اولین دیدار وزرای دفاع و کشور طالبان به‌صورت جداگانه با یک مقام بلندپایه خارجی است که به کابل سفر کرده است. سراج‌الدین حقانی، وزیر کشور طالبان که در «بالاترین سطح تحت تعقیب» پلیس فدرال آمریکا قرار داد، هدایت این نشست را بر عهده داشت اما رسانه‌های وابسته به طالبان برای حفظ جان و امنیت او در تصاویر منتشرشده صورت حقانی را تار کرده‌اند.

لبنان دست به دامان فرانسه و آمریکا شد

● لبنان تکاپوهای دیپلماتیک خود برای ریزش‌رفت از پایکوت از سوی عربستان و متحدانش را تشدید کرده است. مقامات بلندپایه لبنانی به نشریه «الشرق الاوسط» گفتند که تماس‌های سران لبنان با مقامات بین‌المللی برای پایان‌دادن به بحران در روابط لبنان با کشورهای عربی آغاز شده و در این راستا بیروت خواستار کمک پاریس و واشنگتن برای رفع تنش شده است. این تلاش‌ها در حالی آغاز شده که مطالباتی برای استعغای دولت لبنان مطرح شده است؛ هرچند دولت تأکید کرده که شرایط کشور اجازه نمی‌دهد که لبنان دوباره دچار وضعیت بی‌دولتی بشود. هم‌زمان پاتریسکار مارونی بشاره الرای، درصدد کمک به بیرون‌رفت از بحران برآمد و از «جورج فرادحی»، وزیر اطلاع‌رسانی لبنان، برای یک دیدار خصوصی دعوت کرد. فرادحی پیش از این ورود به دفتر رهبر دینی مسیحیان لبنان، در پاسخ به این سؤال که آیا استعفا خواهد داد یا نه، گفت: «بگذارید ببینیم جناب پاتریارک چه می‌خواهند؛ اما پس از خروج از دفتر الرای، حاضر به هیچ‌گونه اظهار نظری نشد. درعین‌حال وزیر خارجه لبنان شامگاه شبه گفت که جورج فرادحی در حال بررسی پیشنهاد استعفا از سمت خود است. او افزود: ما نیاز به زمان داریم؛ چون این مسئله پیچیده است؛ اما فرادحی خود به منافع لبنان واقف است و کرامت خود را حفظ می‌کند.

ماهگیری در دریای مانش به یکی از مهم‌ترین چالش‌های بریتانیا و فرانسه، دو قدرت اروپایی تبدیل شده و در آستانه نشست سران گروه ۲۰ (G20) در رم ایتالیا، تنش‌ها میان لندن و پاریس به نقطه اوج خود رسیده است.

لندن و پاریس از زمان مذاکرات برای خروج بریتانیا از اتحادیه اروپا، رابطه‌ای متشنج دارند و در ماه‌های اخیر این رابطه سردتر شده است. با وجود این، امانوئل مکرون، رئیس‌جمهوری فرانسه و بوریس جانسون، نخست‌وزیر بریتانیا، در حاشیه نشست سران گروه ۲۰ با یکدیگر دیدار و گفت‌وگو کردند و گفته می‌شود توافق اولیه‌ای برای حل اختلاف‌ها در زمینه ماهگیری میان دو طرف حاصل شده است. این ملاقات، از سوی دفتر نخست‌وزیری بریتانیا اعلام شده بود، اما کاخ ریاست‌جمهوری فرانسه تا روز جمعه نسبت به اعلام دیدار میان امانوئل مکرون و بوریس جانسون واکنشی نشان نداده بود. سخنگوی نخست‌وزیر بریتانیا با اعلام دیدار میان دو طرف در حاشیه اجلاس رهبران گروه ۲۰ و گفت‌وگو «درباره یک سلسله موضوعات»، تأکید کرد فرانسه همچنان متحد نزدیک و پایدار بریتانیا به شمار می‌آید.

در آستانه این دیدار، دولت بریتانیا تهدید کرد در پاسخ به از حرکت بازداشتن یک کشتی ماهگیری بریتانیایی و توقف آن در بندر «هاور»، کنترل بر شناورهای فرانسوی را بیشتر کند. این کشتی هفته گذشته در این بندر متوقف شد و ناخدای کشتی به‌گفته دادسرای «هاور»، به دلیل نداشتن اجازه صید در آب‌های منطقه انحصاری اقتصادی فرانسه برای آگوست ۲۰۲۲ به دادگاه احضار شده است.

پاریس علاوه بر این اعلام کرده است از روز دوم نوامبر محدودیت‌های دیگری را در زمینه ماهگیری و محصولات دریایی بریتانیا به اجرا خواهد گذاشت که از جمله آنها ممنوعیت واردات محصولات دریایی این کشور به فرانسه و ممنوع‌کردن پهلوگرفتن کشتی‌های ماهگیری بریتانیایی در بنادر فرانسه است. این مناسبات میان دو کشور تا قبل از ماه نوامبر بهبود نیابد، به‌اجرادآمدن چنین تصمیمی، بهای سنگینی برای بریتانیا خواهد داشت؛ زیرا نزدیک به ۳۰ درصد کل محصولات دریایی این کشور به فرانسه صادر می‌شود.

پاریس اعلام کرده است این تصمیم‌ها در پاسخ به خودداری لندن از صدور تعداد توافقی‌شده مجوز صید برای ماهگیران فرانسوی در آب‌های

بحران ماهگیری میان بریتانیا و فرانسه تشدید شد

دشمنی شرکای قدیمی

بریتانیا اتخاذ شده است. به گفته «انیک ژیراردن»، وزیر امور دریایی فرانسه، بریتانیا بر پایه توافق‌های انجام‌شده در چارچوب خروج این کشور از اتحادیه اروپا، باید ۱۸۴ مجوز ماهگیری دیگر برای صیادان فرانسوی صادر کند. «ژولین دونورماندی»، وزیر کشاورزی فرانسه نیز تأکید کرد: «توپ اینک در زمین بریتانیاست و اگر این کشور به تعهدات خود عمل کند، اجرای تمهیدات تلافی‌جویانه فرانسه متوقف خواهد شد».

دولت بریتانیا که انتقادهای فرانسه را بدون

توافق مالیاتی رهبران جهان در رم

اولین روز نشست سران گروه ۲۰ در ایتالیا که اولین اجلاس حضوری مهم‌ترین قدرت‌های اقتصادی جهان از زمان آغاز همه‌گیری ویروس کرونا محسوب می‌شود، متمرکز بر بحران آب‌هوایی و افزایش مالیات‌ها بود. بر اساس اعلام ماریو دراگی، نخست‌وزیر ایتالیا، کشورهای شرکت‌کننده بر سر یک حداقل جهانی مالیات توافق کردند. رهبران با متنی به توافق رسیدند که می‌کوشد به شرکت‌ها اجازه ندهد برای پرداخت مالیات کمتر، سودها و شغل‌های خود را از کشوری به کشور دیگر ببرند. طبق این توافق جهانی، میزانی از حداقل مالیات بر شرکت‌ها تعیین خواهد شد تا مناطقی مثل برمودا نتوانند با کاهش شدید مالیات، این شرکت‌ها را جذب کنند. از طرف دیگر برترزای این نشست در آستانه

یادداشت

ترکیه دیگر متحد غرب نیست

مبارزه با تروریسم می‌داند، نیروهای او متعاقبا مناطق کردنشین را پاک‌سازی می‌کنند، هر روز بر تعداد پست‌های بازرسی ترکیه در این مناطق افزوده می‌شود و حتی اخیرا برای افرادی که در این مناطق و مناطق تحت اشغال ترکیه زندگی می‌کنند، کارت شناسایی ترکیه صادر می‌شود.

همین امر درباره عراق نیز صادق است؛ اردوغان نه‌تنها ادعاهای نزدیک به یک قرن گذشته ترکیه در قبال موصل و کرکوک نفت‌خیز را تکرار می‌کند، بلکه با را فراتر گذاشته و تاکنون هزاره ۱۵۰ سرباز خرید گاز طبیعی هزینه می‌کند و در حال حاضر کشتی‌های اکتشاف و حفاری در سواحل قبرس شمالی مشغول انجام عملیات اکتشاف نفت و گاز هستند. دولت بخش یونانی قبرس نیز با اعتراض به این اقدام ترکیه، آن را تجاوز به حق حاکمیت خود می‌داند.

مشکلات ترکیه اردوغان و قبرس تنها به این موارد ختم نمی‌شود؛ اسلام‌گرایان مورد حمایت اردوغان، حضوری پررنگ‌تر از همیشه در جامعه ترک‌نشین قبرس دارند و در کنار هوایم‌های بدون سرنشین ترکیه، نقش بازوی قدرتمند حکومت اردوغان را ایفا می‌کنند. هوایم‌های بدون سرنشین ترکیه و شبه‌نظامیان نیابتی این کشور پیش از این هم در سوریه نقش‌آفرینی کردند و در لیبی نیز رهبر اسلام‌گرای لیبی را از حمله نیروهای مورد حمایت مصر نجات دادند. نیروی هوایی ترکیه و همین شبه‌نظامیان از حمله غافلگیرکننده جمهوری آذربایجان به منطقه ارمنی نشین قره‌باغ در صدمین سالگرد حمله عثمانی به ارمنستان نیز

نگاه

چین از خاورمیانه چه می‌خواهد

● **ت**ایش از روی‌کارآمدن شی جینپینگ، به‌عنوان رئیس‌جمهوری چین در سال ۲۰۱۲، راهبرد این کشور درقبال منطقه خاورمیانه راهبردی مبتنی بر نیازمندی‌های گسترده این کشور به منابع انرژی با توجه به موقعیت چین به‌عنوان کشوری درحال‌توسعه بود؛ رابطه‌ای یک‌جانبه‌که در یک طرف آن دولت‌های عربی این منطقه به‌عنوان تأمین‌کنندگان انرژی چین قرار داشتند و در طرف دیگر آن چین به‌عنوان خریدار انرژی قرار داشت. در سال‌های اخیر چین فراخ از مباحث مرتبط با منابع انرژی منطقه، در چارچوب ابتکارات اتصال منطقه‌ای خود مانند ابتکار یک کمربند یک جاده و ابتکار راه ابریشم دریایی تلاش دارد تا خاورمیانه را وارد ابتکارات موردنظر خود کند. دراین‌میان موقعیت راهبردی کشورهای این منطقه و اراده سیاسی رهبران این کشورها برای گسترش روابط با قدرت‌های بزرگ و بهره‌برداری از این موقعیت در جهت بالا بردن جایگاه و منزلت منطقه‌ای و بین‌المللی خود نقشی تسهیل‌کننده برای حضور قدرت‌هایی مانند چین در منطقه داشته است.

۱-**انرژی**: گسترش سریع نیازهای چین به نفت و گاز طبیعی نشان‌دهنده عملکرد اقتصادی خیره‌کننده این کشور از یک سو و کمبود منابع داخلی اثبات‌شده نفت و گاز از سوی دیگر است. دیپلماسی انرژی فعال و کنش‌گرانه یکن در پی بهره‌ریزی پیوندهای نزدیک‌تر با صادرکنندگان اصلی نفت و گاز از طریق یک برنامه‌گسترده ملاقات‌های دوجانبه و همکاری‌های مالی و اقتصادی برای گسترش تجارت و قراردادهای نظامی بسیار بزرگ است. در واقع دیپلماسی منابع در چین شامل متنوع‌سازی منابع عرضه‌کننده انرژی، گسترش روابط دوجانبه با کشورهای تولیدکننده، تشویق شرکت‌های نفتی داخلی به سرمایه‌گذاری در ورای مرزها و بالاخره ایجاد اتحادهای راهبردی برای همکاری در زمینه حفظ امنیت و توسعه منابع انرژی در نقاط مختلف جهان بوده است.
کانون اصلی این تلاش دیپلماتیک، خاورمیانه است اما اهمیت استراتژیک انرژی خاورمیانه برای چین فقط به منابع نفتی این منطقه خلاصه نمی‌شود بلکه ذخایر عظیم گازی این حوزه را نیز دربر می‌گیرد.

۲-**منافع نظامی**: چین یکی از عمده‌ترین تولیدکنندگان و صادرکنندگان سلاح در جهان است. کشورهای خاورمیانه نیز با توجه به ثروت‌های کلان نفتی خود همواره از بزرگ‌ترین واردکنندگان سلاح بوده‌اند. حضور ایران و کشورهای عربی عضو شورای همکاری در این منطقه که مناسبات ویژه‌ای داشته و گاه برداشت تهدید جدی نسبت به یکدیگر دارند، خاورمیانه را منطقه‌ای مطلوب برای پیشبرد استراتژی نظامی و اقتصادی چین به‌طور هم‌زمان می‌کند.

۳-**منافع سیاسی**: حضور آمریکا به‌عنوان رقیب چین در خاورمیانه و تأثیرگذاری ایالات متحده بر روندهای امنیتی این منطقه، سبب شده تا یکن دریابد در صورت غفلت از خاورمیانه، قادر به نقش‌آفرینی فعال در مقابل آمریکا نخواهد بود. از سوی دیگر پس از آنکه ایالات متحده عمق استراتژیک خود را تا نزدیک مرزهای چین گسترش داد، حضور در خاورمیانه به‌عنوان یکی از مناطق حیاتی برای آمریکا انتخابی هوشمندانه برای رهبران چین بود. علاوه بر رقابت با آمریکا، حمایت از نقش‌آفرینی روسیه نیز از دیگر دلایل حضور چین در خاورمیانه به حساب می‌آید.

۴-**منافع تجاری**: **اقتصادی**، رابطه چین و خاورمیانه یک‌سویه نیست. چین از طرفی واردکننده بزرگ انرژی از منطقه و از طرف دیگر صادرکننده بزرگ سرمایه، کالا و تکنولوژی به منطقه است. اقتصاد چین و کشورهای منطقه به‌شدت مکمل یکدیگر هستند. کشورهای این منطقه بازارهای بزرگی دارند و از سوی دیگر به دلیل جمعیت محدود بسیاری از کشورهای عضو شورای همکاری، چین حسی می‌تواند به این منطقه نیروی کار صادر کند. به‌علاوه، کشورهای عضو شورای همکاری، کشورهای ثروتمندی هستند و به دلیل درآمدهای نفتی قابلیت سرمایه‌گذاری با مقادیر قابل‌توجهی را در چین دارند.

۵-**ابتکار یک کمربند یک جاده**: این طرح شامل دو مسیر تجاری «کمربند اقتصادی راه ابریشم» و «راه ابریشم دریایی» است. «کمربند اقتصادی راه ابریشم» در مسیر باستانی راه ابریشم چین را از طریق آسیای مرکزی، روسیه و خاورمیانه به اروپا متصل می‌کند. «راه ابریشم دریایی»، چین را از طریق دریا به جنوب شرق آسیا و افریقا مرتبط می‌کند. این طرح توسط، شی‌چین‌پینگ در سال ۲۰۱۳ ارائه شد. پیشنهاد این طرح قدرت صنعتی اقتصاد چین و توان سرمایه‌گذاری آن است. این طرح می‌تواند به همراه قدرت نظامی چین، به هژمونی این کشور در آسیای شرقی بینجامد و در نهایت با تقوق بر مسیرهای تجاری خشکی و آبی اوراسیا، چین را به‌سوی قدرت برتر در اقتصاد جهانی رهنمون کند.

پيامد‌های حضور چین

چین به‌عنوان یک بازیگر نسبتا جدید در خاورمیانه، نه سابقه استعماری و نه مانند آمریکا سیاست‌های ستیزه‌جویانه دارد. همچنین چین بازار بزرگی است که جذابیت‌های فراوانی برای سرمایه‌گذاران خاورمیانه دارد. در‌خصوص تأمین امنیت خاورمیانه، چین روی سیاست‌ها و اقدامات آمریکا حساب می‌کند و نگران مواردی است که سخن از کم‌شدن مسئولیت‌های آمریکا در خاورمیانه در میان باشد. چین با یاریگری، ملامت‌فراشی موازنه نرم با آمریکا را مهیا می‌کند. در واقع رویکرد چین با آمریکا، تعامل و همکاری ولی در نهایت ایجاد فضا برای موازنه نرم با آمریکاست.